

плаву. Принциповим результатом, одержаним для аморфних сольових систем, стало встановлення та обґрунтування ефекту гетерофазного склування, тобто склування сольових розплавів, наповнених оксидами, нітридами та іншими тугоплавкими сполуками. Гетерофазні сольові склосистеми, на відміну від їхніх ненаповнених аналогів, мають набагато більшу термостабільність та іонну провідність, що дає змогу створити тверді електроліти для хімічних джерел струму.

Важливим напрямом сучасного етапу досліджень В.Д. Присяжного став синтез неорганічних матеріалів для літєвих хімічних джерел струму нового покоління, передусім це матеріали літій-іонних акумуляторів. Тут проводиться цілеспрямований синтез оксидних катодів на основі манганових шпінелей, активованих терморозширених графітів як анодних матеріалів.

Особливу увагу Віталій Дем'янович приділяє синтезу сольових компонентів елект-

ролітів літєвих ХДС — фторсульфонату літію, біфторсульфаміду літію тощо. Визначним результатом розвитку методів синтезу фторсульфонатів металів став розвинутий структурно-іонодинамічний критерій взаємодії їхніх фторидів із триоксидом сірки. Системне дослідження сільсольватних систем також підтвердило їхню перспективність як електролітів літєвих джерел струму.

Перу В.Д. Присяжного належать 434 публікації в українських та зарубіжних виданнях, три монографії (у співавторстві), він має також 57 патентів.

Багато уваги вчений приділяє вихованню наукової зміни. Він дав путівку в наукове життя 19 молодим дослідникам, які захистили кандидатські дисертації, а один із його учнів став доктором наук.

Наукова громадськість щиро вітає Віталія Дем'яновича з ювілеєм, зичить йому здоров'я, творчого ентузіазму, високої результативності пошуку.

60-річчя члена-кореспондента НАН України В.А. МАКАРИ

15 березня виповнилося шістдесят років відомому вченому в галузі фізичного матеріалознавства та радіаційної фізики твердого тіла члену-кореспонденту НАН України Володимир Арсенійовичу Макарі.

Наукова і педагогічна діяльність В.А. Макари нерозривно пов'язана з Київським національним університетом імені Тараса Шевченка, фізичний факультет якого він закінчив 1967 року. Тут Володимир Арсенійович захистив кандидатську і докторську дисертації, від 1975 р. завідує кафедрою, а

протягом 1990—1997 років був проректором з наукової роботи КНУ.

Коло наукових інтересів В.А. Макари охоплює важливі проблеми сучасного матеріалознавства. Він очолює знану у світі школу з фізичного матеріалознавства неоднорідних систем. Наукові засади цієї школи становлять фундаментальні дослідження, спрямовані на з'ясування взаємозв'язку між еволюцією домішково-дефектної структури матеріалів і фізичними властивостями монокристалічних, мікро- та нанокристалічних областей і шарів неоднорід-

них систем. Піонерські роботи вченого з вивчення динаміки індивідуальних дислокацій у приповерхневих шарах кристалів у зв'язку з еволюцією внутрішніх напружень та мікромеханічними властивостями шарів напівпровідникових приладових структур були відзначені Державною премією України в галузі науки і техніки.

Науковий пошук у цьому напрямі триває і нині. Так, під керівництвом Володимира Арсенійовича виконано широкий цикл досліджень щодо впливу електричного та магнітного полів, а також лазерного та радіаційного опромінення на домішково-дефектну структуру, фізичні властивості та мікропластичність поверхневих шарів напівпровідникових кристалів. Результати досліджень В.А. Макари опубліковані у провідних виданнях (це понад 260 друкованих праць, з них одна монографія), добре відомі та визнані міжнародною науковою спільнотою.

Велику увагу вчений приділяє підготовці висококваліфікованих фахівців. Під його керівництвом захищено 15 кандидатських дисертацій і 3 докторських. За ініціативою Володимира Арсенійовича в 1997 р. було засновано Навчально-науковий центр «Фізико-хімічне матеріалознавство» Київського національного університету імені Тараса

Шевченка та НАН України; він є його директором – науковим керівником. Основний напрям діяльності Центру – розробка композиційних керамічних матеріалів з нанокристалічною структурою, що мають високі ядерно-фізичні, механічні та корозійностійкі властивості.

Професор В.А. Макара поєднує науково-педагогічну роботу з активною науково-організаційною діяльністю. Він є членом Громадської ради при ВАК України, головою спеціалізованої вченої ради при Київському національному університеті імені Тараса Шевченка із захисту докторських та кандидатських дисертацій, членом аналогічної ради при Інституті проблем матеріалознавства ім. І.М. Францевича НАН України, дійсним членом Міжнародної академії наук Вищої школи, входить до редколегій ряду наукових журналів.

За заслуги у розвитку науки і підготовці висококваліфікованих кадрів учений нагороджений Почесними грамотами Кабінету Міністрів України та Верховної Ради України.

Щиро вітаючи Володимира Арсенійовича з ювілеєм, наукова громадськість зичить йому міцного здоров'я, творчого натхнення, нових досягнень на ниві вітчизняної науки.

60-річчя члена-кореспондента НАН України Ю.І. ЯКИМЕНКА

20 березня виповнилося шістдесят років відомому вченому в галузі енергетики члену-кореспонденту НАН України Юрію Івановичу Якименку.

Народився Ю.І. Якименко в Києві. 1961 року закінчив факультет радіоелектроніки Київського політехнічного інституту і вступив до аспірантури.